

la xiruca foradada

Centre excursionista
el Pla de Santa Maria

ACTIVITAT		GR®-175 Ruta del Cister 4a etapa				
Excursionisme		HOSTAL DEL TALLAT – ROCALLAURA 5-05-2019				
Responsable	Pep Cunillera (Monitor-Iniciador en excursionisme)	Horari previst		Durada jornada		
Lloc de SORTIDA i ARRIBADA		Anada	Retorn	PREUS:		
Valls	Parada d'autobús ctra del Pla	6:45 h	2:45 h	Temps aprox.	Consulteu el correu electrònic enviat.	
El Pla de Sta. Maria:	Parada d'autobús de la Fàbrica	7:00 h	2:30 h	Caminar		4 h
Hostal Tallat	Inici caminada	8:00 h		Esmorzar		½ h
Vallbona de les Monges	Visita monestir. Parada autocar	10:45 h		Visites		1 ½ h
Montbrió de la Marca	Final caminada	1:40 h	1:45 h	Autocar		2 h
				Total	8 h	
Característiques caminada						
				Alçada màxima	786 m	
				Alçada mínima	469 m	
				Desnivell etapa	317 m	
				Ascens acumulat	474 m	
				Descens acumulat	551 m	
				DISTÀNCIA	17 km	
				DIFICULTAT	Mitjana baixa	
Menjar de motxilla				Autocar: Vallbona de les Monges i a Rocallaura		
				EQUIPAMENT RECOMANAT:		
				Calçat i roba adequats, gorro, protecció solar, llicència federativa, bastons, aigua i esmorzar i menjar necessari.		
PRESENTACIÓ DE LA RUTA:						
<p>ATENCIÓ, L'ACTIVITAT COMENÇA A ¼ DE 7, UN QUART D'HORA MÉS AVIAT QUE ELS ALTRES DIES!</p> <p>En aquesta etapa hem canviat el sentit de la ruta i comencem més aviat per poder fer la visita al monestir de Vallbona després d'haver completat més de la meitat del recorregut. Tot el trajecte es troba a la comarca de l'Urgell. Seguirem camins de carro i pistes en bon estat; 1,5 km del camí asfaltat del Tallat i d'altres petits trams d'entrada i sortida dels pobles; també un petit tram de senderó entre pins.</p> <p>Començarem a caminar a les ruïnes de l'antic Hostal del Tallat (713m) pel camí asfaltat que porta al Santuari del Tallat (787m) rodejant el turó on s'aixeca per la banda nord. Si la climatologia acompanya, la panoràmica sobre la Conca de Barberà, l'Urgell i la Segarra pot ser molt bona. Aquí seguirem la variació del GR® 175 que ens portarà fins el camí del Tallat a Montblanquet per on transcorre el tronc central del GR® 175. Sortirem de Montblanquet (630m) per la carretera que mena als Omells de na Gaia que aviat deixarem per seguir pel camí de Vallbona; més endavant seguirem per un camí secundari per travessar el camí asfaltat uneix Nalec i Vallbona amb els Omells de na Gaia. Sempre seguint el GR® 175, continuarem pel camí del St. Esperit per arribar a Vallbona de les Monges (478m) als 9,7 km d'etapa, on farem la visita guiada al monestir.</p> <p>Acabada la visita, els qui ho desitgin podran agafar l'autocar per traslladar-se fins el final d'etapa a Rocallaura. La resta farà el 7km restants sortint de Vallbona cap el Coll de l'Olla (589m) on traspasarà de nou el camí asfaltat de Nalec. Un petit senderó pel mig del bosc en menarà al camí de Rocallaura amb tendència a pujar fins al 694m a les envistes del poble, per fer una baixada amb pendent considerable per salvar la riera de Maldanell (600m) i pujar fins al centre de Rocallaura (646m) i anar baixant fins on esperarà l'autocar.</p>						
CONFIRMAR L'ASSISTÈNCIA ABANS DEL :		Dijous		2 de maig del 2019		

la xiruca foradada

Centre excursionista
el Pla de Santa Maria

25 anys

DESTINATARIS DE L'ACTIVITAT: Activitat destinada a practicants habituals d'excursionisme, amb l'habilitat necessària per vèncer els obstacles del camí. És obligatori per a tots els assistents disposar de llicència anual de la FEEC en vigor (mínima la de tipus A) o l'assegurança temporal que cal demanar a l'entitat en el moment d'inscriure's.

Els **menors d'edat** han d'anar acompanyats per pares, tutors o adults degudament autoritzats, i haver complimentat la fitxa corresponent en el moment de la inscripció.

Els **participants** hauran d'ajustar-se a les indicacions del responsable o dels membres de la Junta de l'entitat.

RISCOS ESPECÍFICS: La pràctica de l'activitat sense les condicions de forma o l'equipament adequat pot provocar lesions personals o a tercers, i augmenta els riscos inherents de qualsevol activitat realitzada en el medi natural.

LA JUNTA DE L'ENTITAT: Tots els canvis en l'itinerari, l'horari o en l'organització de la sortida són responsabilitat exclusiva dels membres de la Junta que hauran de prendre les mesures que creguin oportunes pel bon desenvolupament de l'activitat. El C. E. La Xiruca Foradada disposa d'una assegurança de Responsabilitat Civil que dona cobertura a aquesta activitat.

MESURES MEDIAMBIENTALS: Comporteu-vos de manera cívica amb la natura, la resta de participants, els responsables de l'activitat, el patrimoni privat i públic per on passi el recorregut de l'activitat. No tireu deixalles, emporteu-vos-les a casa.

PLA D'EMERGÈNCIA: Avisar a algun membre de la Junta que en cas de necessitat telefonarà al 112. Seguir les indicacions de les autoritats competents.

Informació

Hostal del Tallat (713m)

Situat a la Serra del Tallat a la vora de l'altiplà que mira al sud a la conca de Barberà i, al nord, les zones de conreus que davallen cap a la plana de Lleida. Es troba en el camí ral de Solivella cap el Santuari del Tallat, una de les cruïlles que de camins que històricament eren lloc de pas entre el Camp de Tarragona i les planes de l'Urgell.

Actualment en ruïnes només en queden algunes parets. Ben a prop, els topònims d'algunes construccions com ara les ruïnes de l'Hostal del Manta, el camí dels Hostalets o la partida del terme dels Hostalets, suggereixen que la zona era propícia per fer una aturada en el viatge entre el Camp i l'Urgell.

Santuari del Tallat (787m)

Al cim d'un dels turons de la Serra del Tallat s'alça el santuari del Tallat, edifici d'estil gòtic la silueta blanca del qual és visible des de les comarques més properes.

Al 1081, on avui s'alça el santuari del Tallat, tenim documentada una torre de defensa, indret que, posteriorment, passà a funcionar com a eremitori. A la documentació es detalla que al 1354 es fundà l'església de Santa Maria de Puig del Tallat i ja al

1509, Ferran el Catòlic en féu la donació al Monestir de Poblet. Es creà així el Priorat del Tallat, que durà fins el 1822. Al 1835, amb la desamortització de Mendizábal, els terrenys i el santuari passaren a ser propietat privada. La imatge de la maredéu del Tallat, trobada al 1475, fou traslladada a Rocallaura, on encara és venerada a l'actualitat.

A partir de les restes conservades i la documentació podem definir a grans trets la fesomia de l'edifici, un recinte tancat de planta rectangular. Les dependències s'organitzaven a partir d'un pati que conduïa a l'església. Sembla ser que al 1509 l'edifici ja estava pràcticament acabat, presentant així un plantejament arquitectònic més pròxim al renaixement que a l'art gòtic. Un caràcter gòtic que, no obstant, s'evidencia en el treball escultòric i amb diferents elements com ara el porxo.

La major part d'aquestes peces, mostra de la sumptuositat anterior de l'edifici, foren espoliades després de la desamortització. Actualment algunes d'elles es troben al Museu del Cau Ferrat de Sitges o al Castell de Santa Florentina de Canet de Mar.

A partir dels anys setanta es recuperà la propietat del santuari, esdevenint un centre de peregrinació per a molts pobles de l'Urgell, la Segarra i la Conca de Barberà.

Web: *Catalonia Sacra*

Montblanquet (630m)

El terme de Montblanquet està situat al pla del Baró limitant amb el municipi dels Omells de na Gaia a la dreta de la carretera dels Omells a Blancafort i en els límits amb la Conca de Barberà. La població va pertànyer al monestir de Poblet fins a l'any 1835. Més tard, el poble, d'uns 10 habitants, fou agregat de Vallbona de les Monges però mai va pertànyer a la baronia de Vallbona.

El castell de Montblanquet és esmentat ja el 1156, el 1195 fou donat a Poblet. Hi ha notícies que l'any 1407 tenia una presó i també es conserva el Llibre de la Cort de Montblanquet de 1440. L'Església de St. Andreu data del segle XIII i és d'estil cistercenc, que va del romànic al gòtic. Té una sola nau coberta amb volta de canó i sense absis diferenciat. L'absis és llis i

al seu lateral hi ha la sagristia, a l'altre cantó el cor. El campanar és d'espadanya.

Web: *Consell Comarcal de l'Urgell. Turisme*

la xiruca foradada

Centre excursionista
el Pla de Santa Maria

Vallbona de les Monges (478m)

El municipi està format pels pobles de Vallbona, Rocallaura i Monblanquet amb uns 260 habitants, 154 en el poble de Vallbona.

Està situat al peu nord de la serra del Tallat, a la vall del Maldanell, afluent del riu Corb. També comprèn el tossal del Xifré, el tossal de Sant Miquel, el del Bosquet, el de Mirabó i el de les Forques. El terme municipal de Vallbona de les Monges limita amb el de Sant Martí de Riucorb, Nalec, Ciutadilla, els Omells de na Gaia, Maldà i comarcament amb la Conca de Barberà.

Vallbona de les Monges és una població on l'economia bàsica és l'agricultura de secà, amb vinyes, oliveres, ametllers i alguns cereals. De la promoció d'aquests productes se n'encarreguen les cooperatives i els establiments que hi ha a la població. Els productes més venuts són el vi i l'oli d'oliva. Els vins de la vila estan emparats per la DO Costers del Segre.

El poble està integrat a la ruta de la tríada de monestirs que juntament amb el de Santes Creus, a l'Alt Camp i el de Poblet, a la Conca de Barberà, componen l'anomenada La Ruta del Cister. La població s'ha convertit en pocs anys en un reclam turístic, on el monestir de Santa Maria és el principal atractiu. És el cenobi cistercenc femení més important de Catalunya que ha mantingut vida monàstica durant més de 800 anys i que ha marcat el naixement i l'evolució històrica del poble.

Web: Consell Comarcal de l'Urgell. Turisme

Monestir de Vallbona de les Monges

La història del monestir comença l'any 1153 quan l'ermità Ramon de Vallbona hi aplega una comunitat mixta d'ermitans.

L'any 1176 havent marxat els homes al Montsant, unes monges vingudes de Tulebras, Navarra, s'uniren a la comunitat i s'integraren a l'Orde del Cister.

L'Orde del Cister estava sota la Regla de Sant Benet, que rebutjava tot allò que era superflu. Va néixer al segle XI com una renovació monàstica que anava en contra de la riquesa i apostava per l'oració, el treball, el recolliment i l'acolliment de peregrins. Amb la figura de Bernat de Claravall aquesta orde s'estengué per tot Europa i arribà als monestirs de Poblet, Santes Creus i Vallbona de les Monges. La primera abadessa fou Oria Ramírez. El prestigi del monestir fou molt important

durant l'edat mitjana per l'amplitud de les seves propietats, pels monestirs filials que va fundar i per la categoria social de les monges que hi ingressaven, moltes d'elles procedents de la noblesa.

El monestir estava regit per una abadessa i tenia una trentena de monges i es podia comparar als monestirs masculins de Poblet a la Conca de Barberà i Santes Creus a l'Alt Camp.

Van viure en solitud fins al segle XVI. L'any 1563 amb el Concili de Trento es disposà que els monestirs no podien estar en llocs isolats. El terme o municipi de Vallbona es va originar vers l'any 1573 quan les monges van demanar als habitants de Montesquiu que anessin a viure al voltant del monestir. Van acceptar i així es creà Vallbona de les Monges.

Montesquiu estava situat entre dues valls a uns 600 m al sud-est de Vallbona. Hi havia les restes del castell situades a 629 m d'altitud, entre les partides de Comeseques i Roca-Grossa. Les restes del castell i l'església foren desmuntades a mitjan segle XIX per fer la parròquia. El poble va pertànyer a la vegueria de Montblanc i va desaparèixer a mitjan segle XVI en traslladar-se al voltant del Monestir de Vallbona de les Monges. Avui només queden unes pedres del poble.

L'església del monestir és de transició del romànic al gòtic. Destaquen els dos cimboris; un és el cimbori llanterna i l'altre el del campanar. A cada costat del presbiteri hi ha un sarcòfag. Un és la tomba de Violant d'Hongria, segona muller del rei Jaume I el Conqueridor i l'altre el de la seva filla, la princesa Sança d'Aragó. El claustre, iniciat al s.XII, mostra els diferents estils arquitectònics a cada una de les ales. La sala capitular del segle XIV és lloc de reunió de la comunitat. La presideix la imatge de la Mare de Déu de la Misericòrdia, que és de terracota policromada. A l'inici de la nau major hi ha la bella imatge de la Mare de Déu del Cor, de pedra policromada i obra de Guillem Seguer, que data del segle XIV. La capella de la Mare de Déu del Claustre on es conserva la imatge de Santa Maria, que data del segle XII i fou restaurada al segle XIV.

La plaça era el lloc destinat al cementiri de les monges i més tard s'enterraren sota el claustre. A la paret de l'església hi ha adossats diferents sarcòfags.

La vida monacal al llarg dels seus 800 anys d'existència mai no s'ha interromput, excepte en època de guerra. L'any 1931 el monestir fou declarat Bé Cultural d'Interès Nacional

Web: Consell Comarcal de l'Urgell. Turisme

Fotos: Internet i Arxiu Xiruca

